

УВОДНА РЕЧ

Пред тобом су контролне вежбе за процену познавања српског језика у току четвртог разреда, а на крају првог циклуса образовања.

Контролне вежбе се вреднују на основу решења и остварених бодова. На крају сваке вежбе постоји кључ, а решења садрже дескрипторе, намењене учитељима, који су основа за вредновање нивоа постигнућа.

Задаци, којима су обухваћени захтеви различите тежине, формулисани су на основу три нивоа постигнућа.

При решавању задатака, прелазак са једног на други ниво, подразумева савладаност садржаја из претходног нивоа.

У контролним вежбама дати су различити типови задатака (повезивање појмова, уписивање речи, попуњавање табела, преписивање писаним словима ћирилице или латинице, одрерђивање радње и ликова, места и времена радње, заокруживање одговора на основу неколико датих решења...).

Сваки задатак прочитај са разумевањем и пажљиво одговори на питање. Присети се свих научених садржаја, озбиљно приступи решавању задатака и уради их што боље.

Желимо ти много успеха!

Аутори

Вежба 8. СЛУЖБА РЕЧИ

Бод

1. Реченица **Писац њише** говори **ко њише** и **иџа њисац раги**. У следећим реченицама допиши **ко раги** и **иџа раги**.

Возач _____ плива.
_____ кува. Пас _____.

2

2. Обрати пажњу на редослед речи у следећој реченици.

Марко радио слуша. Марко слуша радио.

2

Направи правилан редослед речи у следећим реченицама:

Грожђе зрело мирише. _____
На леђима кућицу носи пуж. _____

3. Напиши какав/каква/какво је нешто или неко, као у примеру:

мачка – умиљата, мала, шарена

бака – _____

дан – _____

небо – _____

3

4. Прочитај одломак из приче *Захвални храсџи* и одреди у њему место и време радње:

... **Оближњу шуму јесен најлепше обуче.** Тада се у њеним бојама живи свет љуљушка, њише, окреће и шушори, све до зиме. У свакој шуми, па тако и у овој, живи јеж. ...

– место радње: _____

– време радње: _____

2

5. Уз тачну тврдњу заокружи ДА, а уз нетачну тврдњу заокружи НЕ.

Главни чланови реченице су субјекат и предикат. ДА НЕ

Главни чланови реченице су субјекат и објекат. ДА НЕ

Објекат је додаток предикату. ДА НЕ

Придев не може бити у функцији прилошке одредбе. ДА НЕ

3

6. Пажљиво прочитај реченицу и подвуци субјекат.

Изненада је стигла жута јесен.

1

7. Подвуци предикат у следећој реченици:

Дечак је стигао на обалу реке.

1

8. Шта одређују подвучене речи у следећој реченици:

Зец се одмара, а корњача трчи без предаха.

Подвучене речи су:

- а) **субјекат;**
 б) **предикат;**
 в) **прилошка одредба;**
 г) **објекат.**

Заокружи слово испред тачног одговора.

1

9. Повежи глаголске додатке са одговарајућим картицама.

јутрос	прилошка одредба за место	у предграђу
иза оградe	прилошка одредба за време	дрхтавим гласом
плачући	прилошка одредба за начин	прошле јесени

3

10. У следећим реченицама пронађи реченичне чланове и упиши их у одговарајућа поља у табели.

Деда тражи мачка. Воденица не меље жито. Ловац лови јазавца.

3

субјекат	предикат	објекат

11. Сваку реченицу допуни истом речи која ће вршити функцију атрибута и прилошке одредбе. Настави као што је започето.

2

споро			
<u>Спори</u> (атрибут)	волони	<u>споро</u>	пасу.
		(прилошка одредба за начин)	

лепо	
_____	цвеће _____ мирише.
(атрибут)	(прилошка одредба за начин)

упорно	
_____	пчеле _____ зује.
(атрибут)	(прилошка одредба за начин)

12. Прочитај следећу реченицу:

Упорна девојчица је синоћ једва ухватила паче у дворишту.

3

У датој реченици одреди:

субјекат – _____

предикат – _____

место вршења радње – _____

време вршења радње – _____

начин вршења радње – _____

атрибут – _____

објекат – _____

бодови

___ / 26

26

оцена

РЕШЕЊА
КОНТРОЛНИХ ВЕЖБИ
са дескрипторима
нивоа посматрања
образовног стандарда

РЕШЕЊА: Вежба 8. СЛУЖБА РЕЧИ

ДЕСКРИПТОРИ НИВОА ПОСТИГНУЋА ОБРАЗОВНОГ СТАНДАРДА

- ученик уме да препозна вршиоца радње и шта вршилац радње ради
- ученик препознаје правилан редослед речи у реченици
- ученик препознаје какав је неко или какво је нешто
- ученик одређује време и место дешавања радње у тексту

Број задатка	Решење задатка	Могући бодови			Остварени бодови		
		1 бод	2 бода	3 бода	1 бод	2 бода	3 бода
1.	Нпр.: Возач вози. Пливач плива. Кувар кува. Пас лаје.						
2.	Зрело грожђе мирише. Пуж носи кућицу на леђима.						
3.	Нпр.: бака – нежна, мила, стара дан – ведар, весео, буран небо – плаво, далеко, облачно						
4.	– место радње: шума – време радње: јесен						

ДЕСКРИПТОРИ НИВОА ПОСТИГНУЋА ОБРАЗОВНОГ СТАНДАРДА

- ученик одређује тачне тврдње на основу постављених дефиниција
- ученик уме да препозна субјекте који се налазе на крају реченице
- ученик уме да препозна предикат у садашњем времену, када стоји непосредно уз субјекат
- ученик уме да препозна и одреди предикате у сложеној реченици

5.	ДА НЕ ДА НЕ						
6.	Изненада је стигла жута <u>јесен</u> .						
7.	Дечак <u>је стигао</u> на обалу реке.						
8.	б) предикат						

ДЕСКРИПТОРИ НИВОА ПОСТИГНУЋА ОБРАЗОВНОГ СТАНДАРДА

- ученик уме да препозна речи које имају функцију прилошких одредби
- ученик уме самостално да препозна и одреди реченичне чланове (субјекат, предикат, објекат)
- ученик уме да напише речи које имају функцију атрибута и прилошке одредбе начина, а сличне су по гласовном склопу или су са истим кореном
- ученик уме самостално да одреди службу речи у реченици

9.																			
10.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Субјекат</th> <th>Предикат</th> <th>Објекат</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Деда</td> <td>тражи</td> <td>мачка</td> </tr> <tr> <td>Воденица</td> <td>не меље</td> <td>жито</td> </tr> <tr> <td>Ловац</td> <td>лови</td> <td>јазавца</td> </tr> </tbody> </table>	Субјекат	Предикат	Објекат	Деда	тражи	мачка	Воденица	не меље	жито	Ловац	лови	јазавца						
Субјекат	Предикат	Објекат																	
Деда	тражи	мачка																	
Воденица	не меље	жито																	
Ловац	лови	јазавца																	
11.	<p><u>Лепо</u> цвеће <u>лепо</u> мирише. <u>Упорне</u> пчеле <u>упорно</u> зује.</p>																		
12.	<p>- субјекат: девојчица - предикат : је ухватила - место вршења радње: у дворишту - време вршења радње: синоћ - начин вршења радње: једва - атрибут: упорна -објекат: паче</p>																		
укупно					___ / 26														
бодови		оцена		26			оцена												
26 – 23		5																	
22 – 19		4																	
18 – 14		3																	
13 – 10		2																	
9 – 0		1																	